

DECIZIE

03 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nicolae Clima
Ala Cobăneanu

examinând cererea de recurs înaintată de administratorul insolvabilității al SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către administratorul insolvabilității al SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov împotriva ÎCS „Hazar-Construct” SRL și BC „Victoriabank” SA cu privire la anularea actelor juridice

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, prin care cererea de chemare în judecată a fost restituită,

constată:

La 17 aprilie 2013, administratorul insolvabilității al SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov a depus o cerere la Curtea de Apel Chișinău împotriva ÎCS „Hazar-Construct” SRL și BC „Victoriabank” SA cu privire la anularea actelor juridice.

Indică reclamantul că Curtea de Apel Chișinău examinează acțiunea civilă în baza Legii nr. 149 din 29 iunie 2012 privind procedura de insolvabilitate a SC „Maremba” SRL.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la 09 octombrie 2007 SC „Maremba” SRL și ÎCS „Hazar-Construct” SRL au încheiat un contract de colaborare cu privire la construcția unui bloc locativ situat pe bd. Mircea cel Bătrîn 22/5, mun. Chișinău.

Conform punctelor 2.1, 2.1.1 al contractului, SRL „Hazar-Construct” se obliga să construiască pentru necesitățile SC „Maremba” SRL 9 apartamente, cu valoarea totală de 354 532 Euro. Tot din același contract rezultă că SRL „Hazar-Construct” trebuia să construiască spațiul pentru activitatea comercială, în valoare totală de 1116405 Euro. Suma totală a contractului încheiat la data de 30 octombrie 2007 constituind suma de 1470937 Euro, sumă care conform prevederilor contractului urma să fie achitată integral la 30 octombrie 2007.

Indică reclamantul că la 31 octombrie 2007 SC „Maremba” SRL, prin dispoziția de plată nr. 2, a transferat la contul de decontare a SRL „Hazar-

Construct” suma de 23540000 lei, care constituia la acel moment echivalentul a 1425785,27 Euro, astfel, suma restantă pentru achitare fiind de 45151,73 Euro.

Consideră reclamantul că prin transferul efectuat la 31 octombrie 2007, de facto a devenit proprietarul încăperilor prevăzute în contract.

Reclamantul mai susține că datorită problemelor financiare ale SRL „Hazar-Construct” termenii prevăzuți în contract pentru darea în exploatare a construcției au fost încălcați.

Astfel, indică că la 06 martie 2008, la 10 septembrie 2008 și apoi la 27 decembrie 2008 părțile au încheiat, respectiv, trei acorduri adiționale la contractul nr. 83 din 09 octombrie 2007, prin care SC ”Maremba” SRL a cedat o parte din apartamentele sale și spațiile comerciale pentru ca SRL „Hazar-Construct” să le realizeze altor persoane, în scopul de a-și îmbunătăți situația financiară și pentru a putea continua lucrările de construcție.

Afirmă reclamantul că prin acordurile adiționale încheiate SC ”Maremba” SRL i-a restituit lui SRL „Hazar-Construct” bunuri care de facto îi aparțineau cu drept de proprietate, în valoare totală de 918336,2 Euro, echivalentul a 15152547,3 lei.

La 13 decembrie 2008 a fost încheiat un contract de preluare a datoriei între BC „Victoriabank” SA, SC „Maremba” SRL și SRL „Hazar-Construct” prin care SRL „Hazar-Construct” și-a stins datoria de 22089713 lei față de SC „Maremba” SRL, iar suma de 550000 Euro, SC „Maremba” SRL a achitat-o personal către BC „Victoriabank” SA.

În așa mod SC „Maremba” SRL a rămas proprietar de facto a celor 5 apartamente rămase conform contractului nr. 83 din 09 octombrie 2007.

Menționează reclamantul că la 21 decembrie 2010 între SRL „Hazar-Construct” și BC „Victoriabank” SA a fost încheiat acordul de executare benevolă a dreptului de ipotecă fără consultarea și participarea a SC „Maremba” SRL, care era proprietarul încăperilor sus-menționate.

Susține reclamantul că acordul încheiat i-au afectat și prejudiciat grav interesele sale precum și a altor investitori ai construcției litigioase. Or, prin acordul respectiv SRL „Hazar-Construct” a transmis către BC „Victoriabank” SA bunuri care de facto nu-i aparțineau, afectând, astfel, dreptul de proprietate al reclamantului.

Consideră că la caz au tangență prevederile art. 104 pct. a), b) al Legii nr. 149 din 29 iunie 2012 care direct indică că pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvabilitate, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni în vederea anulării următoarelor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului.

Solicită reclamantul, prin cererea de chemare în judecată, anularea parțială a acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă din 21 decembrie 2010 încheiat între SRL „Hazar-Construct” și BC „Victoriabank” SA; recunoașterea nulă a transmiterii benevole a dreptului de ipotecă ce ține de apartamentele nr. 128,106,111,175,181 situate în blocul locativ de pe bd. Mircea

cel Bătrîn, 22/5 mun. Chișinău, care au fost transmise ilegal în posesia BC „Victoriabank” SA și aparțin reclamantului; recunoașterea nulă a transmiterii benevole a dreptului de ipotecă asupra spațiului pentru activitate comercială cu suprafața de 488,25 m² de la primul etaj și a spațiului pentru activitate comercială cu suprafața de 233 m² situat la al doilea etaj al blocului locativ de pe bd. Mircea cel Bătrîn, 22/5 mun. Chișinău, ca fiind ilegal transmise prin acordul menționat către BC „Victoriabank” SA, și care i-au afectat grav interesele debitorului SRL „Maremba” și investitorilor acesteia.

Mai solicită reclamantul recunoașterea dreptului de proprietate a SC „Maremba” SRL asupra apartamentelor nr. 108,113,130,177,181 și a spațiului pentru activitatea comercială cu suprafața de 488,25 m² de la primul etaj și a spațiului pentru activitate comercială cu suprafața de 233 m² situat la al doilea etaj al blocului locativ de pe bd. Mircea cel Bătrîn, 22/5 mun. Chișinău conform contractului nr. 83 din 09 octombrie 2007 și a acordului adițional la acest contract din 27 decembrie 2008; încuviințarea Organului Cadastral Teritorial de a radia înscrisul din Registru bunurilor imobile privind dreptul de proprietate asupra spațiului pentru activitatea comercială cu suprafața de 488,25 m² de la primul etaj și a spațiului pentru activitate comercială cu suprafața de 233 m² situat la al doilea etaj al blocului locativ de pe bd. Mircea cel Bătrîn, 22/5 mun. Chișinău precum și asupra apartamentelor nr. 108,113,130,177,181 din același bloc, din posesia lui SRL „Hazar-Construct” și BC „Victoriabank” SA; să se înregistreze după SC „Maremba” SRL dreptul de proprietate asupra apartamentelor și spațiilor pentru activitate comercială indicate cu ridicarea interdicțiilor și a sechestrelor anterior aplicate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013 cererea de chemare în judecată înaintată de către administratorul insolvenței Gheorghe Panov al SC „Maremba” SRL împotriva SRL „Hazar-Construct” și BC „Victoriabank” SA privind anularea actelor juridice, a fost restituită pe motiv că Curtea de Apel Chișinău nu este competentă să judece cauza. S-a dispus remiterea către administratorul insolvenței a SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov, încheierea în cauză precum și cererea de chemare în judecată cu toate documentele anexate, fiindu-i explicat reclamantului că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării cu cererea dată în instanța competentă să judece cauza.

La 27 mai 2013 administratorul insolvenței Gheorghe Panov al SC „Maremba” SRL s-a adresat cu cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel din 23 aprilie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de insolvență – Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul susține că nu este de acord cu încheierea respectivă, considerând-o ilegală din motiv că instanța de judecată a interpretat eronat legea și a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată.

Cu referire la art. 104 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 indică, că administratorul insolvenței poate introduce în instanța de

insolvabilitate, pe tot parcursul procesului de insolvabilitate, acțiuni în vederea anulării oricărui act fictiv sau fraudulos, încheiat de debitor în ultimii 3 ani precedenți intentării procesului de insolvabilitate, care a afectat drepturile creditorilor.

Cu referire la art. 106 al aceleiași Legi indică, că în cadrul unei tranzacții anulate conform prevederilor art. 104 și 105 trebuie să se restituie în contul masei debitoare, fie bunul dobândit sau valoarea acestuia în cazul în care el nu mai există.

Consideră recurentul că pricina dată este de competența instanței de insolvabilitate și nu a judecătoreiei de drept comun.

Conform art. 425 al CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului nu rezultă la ce dată a fost expediată în adresa recurentului copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013, ultimul invocând că aceasta a fost primită, prin intermediul oficiului poștal, la 13 mai 2013.

Deoarece alte probe care ar atesta contrariul, la materialele dosarului lipsesc, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale, declarând recursul în termen.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul a fost declarat cu respectarea termenilor legali.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea Curții de Apel din 15 noiembrie 2012, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SC „Maremba” SRL, fiind desemnat administratorul insolvabilității.

La 17 aprilie 2013 administratorul insolvabilității al SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov s-a adresat la Curtea de Apel Chișinău cu cerere prin care a solicitat anularea parțială a acordului privind executarea benevolă a dreptului de ipotecă din 21 decembrie 2010, încheiat între SRL „Hazar-Construct” și BC „Victoriabank” SA, invocând caracterul fictiv și fraudulos al acestui, ca urmare fiind grav afectate drepturile și interesele debitorului SC „Maremba” SRL și a investitorilor acesteia.

Prin încheierea din 23 aprilie 2013 Curtea de Apel Chișinău a restituit cererea de chemare în judecată din motiv că instanța de apel nu este competentă să

judecă pricina dată, indicând că apelantul este în drept de a se adresa cu o cerere asemănătoare în instanța de drept comun.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii menționate în raport cu criticele formulate în recurs și materialele cauzei, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, iar hotărârea neîntemeiată, pasibilă de casare.

Astfel, înaintând prezenta cererea de chemare în judecată în Curtea de Apel Chișinău, administratorul insolvenței al SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov a invocat prevederile art. 104, 105, 106 a Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, menționând că în procedura Curții de Apel Chișinău se află pe rol pricina civilă cu privire la procedura de insolvență a SC „Maremba” SRL.

Instanța de recurs remarcă că, deși Curtea de Apel corect, la adoptarea încheierii contestate a reținut prevederile art. 5 alin. (2) al Legii insolvenței, care prevăd că instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare, iar dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvență va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă, prevederile date au fost interpretate în mod eronat.

Aceasta deoarece dispozițiile art. 104 al Legii insolvenței nr. 149, în vigoare din 14 martie 2013, expres prevăd că pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate **introduce în instanța de insolvență** acțiuni în vederea anulării unor acte juridice dacă ele afectează bunurile debitorului,

Și art. 105 al legii menționate prevede că pe tot parcursul perioadei de observație, al procedurii de insolvență, al procedurii falimentului și/sau al procedurii de restructurare, administratorul/ lichidatorul poate **introduce în instanța de insolvență** acțiuni în vederea anulării tranzacțiilor încheiate de debitor în ultimele 24 de luni precedente înaintării cererii introductive, dacă acestea sânt în dauna intereselor creditorilor, cu următoarele persoane:

Prin urmare, cu referire la dispozițiile normelor enunțate, instanța de recurs remarcă că acțiunea formulată de către administratorul de insolvență al SC „Maremba” SRL împotriva ÎCS „Hazar-Construct” SRL și BC „Victoriabank” SA privind anularea actelor juridice are nemijlocită tangență cu masa debitoare, astfel corect a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău.

Or în sensul dispozițiilor citate mai sus este de înțeles că categoria cauzelor de acest gen, ce apar în vederea recuperării masei de debitoare, sunt atribuite după competență instanței care judecă procedura de insolvență.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că judecarea pricinii în cauză este de competența Curții de Apel Chișinău ca instanță de drept comun, care urmează să soluționeze litigiul conform regulilor generale prevăzute de Codul de

procedură civilă, și nu în cadrul insolvenței, cu achitarea taxei de stat, respectând prevederile art. 86 alin. (2) CPC.

Mai mult că la caz, nu se contestă faptul că pricina civilă cu privire la procedura de insolvență a SC „Maremba” SRL se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvență.

În consecință se constată că la emiterea încheierii recurate Curtea de Apel Chișinău a admis încălcarea normelor enunțate, fapt ce denotă ilegalitatea acestui act de dispoziție.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de administratorul insolvenței al SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a administratorului insolvenței al SC „Maremba” SRL, Gheorghe Panov împotriva ÎCS „Hazar-Construct” SRL și BC „Victoriabank” SA cu privire la anularea actelor juridice, cu restituirea pricinii pentru judecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Ala Cobăneanu